

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка**

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради
Національного університету
«Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
голова ради, ректор
_____Микола НОСКО
(протокол № _____ від _____)
введено в дію наказом
від _____ № _____

**ПОЛОЖЕННЯ
про кафедру
всесвітньої історії та
міжнародних відносин
м. Чернігів**

I. Загальні положення

1.1. Положення про кафедру всесвітньої історії та міжнародних відносин Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуту Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (далі – Університет), типового положення про кафедру Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка та інших нормативних документів.

1.2. Це Положення регламентує діяльність кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин (далі – кафедра).

1.3. У своїй діяльності кафедра керується законодавством України, яке регулює освітню діяльність, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом Університету, Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті, Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Університету, наказами ректора Університету, ухвалами Вченої ради Університету, рішеннями ректорату Університету, Вченої ради факультету (Навчально-наукового інституту), розпорядженнями декана (директора Навчально-наукового інституту), цим Положенням та іншими нормативно-правовими актами.

1.4. Кафедра функціонує на підставі цього положення, яке розробляється відповідно до Типового положення про кафедру, схвалюється на засіданні кафедри та затверджується Вченою радою Університету.

1.5. Кафедра є базовим структурним підрозділом Університету, що провадить освітню, методичну та наукову діяльність за певною спеціальністю (спеціалізацією) чи міжгалузеву групою спеціальностей, до

складу якого входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання.

Кафедра об'єднує фахівців, які здійснюють одночасно такі види діяльності: навчальну, науково-методичну, науково-дослідну, інноваційну, профорієнтаційну та виховну роботу зі студентами.

1.6. Кафедра створюється та ліквідується рішенням Вченої ради Університету, яке вводиться в дію наказом ректора Університету.

У разі виробничої необхідності рішенням Вченої ради Університету може здійснюватися реорганізація у формі злиття кафедр, поділу кафедри чи виокремлення з її складу нової кафедри.

1.7. Відповідно до штатного розпису Університету кафедра входить до структури Навчально-наукового інституту.

1.8. Кафедра в особі завідувача підпорядковується ректорові Університету, проректорам за відповідними напрямками діяльності, а також безпосередньо – директорів Навчально-наукового інституту, до складу якого вона входить за штатним розписом Університету.

1.9. Діяльність кафедри здійснюється на підставі річного плану роботи кафедри, який охоплює напрями, визначені в розділах II і III цього Положення.

1.10. Річний план роботи кафедри розробляється на основі Статуту Університету, Стратегії розвитку Університету. План роботи кафедри на навчальний рік обговорюється і затверджується на останньому засіданні кафедри попереднього навчального року.

II. Основні принципи, мета, завдання та напрями діяльності кафедри

2.1. Робота кафедри ґрунтується на принципах: верховенства права, студентоцентризму, науковості, саморозвитку, гуманізму, патріотизму, демократизму, академічної доброчесності, академічної свободи, академічної цілісності, академічного наступництва; забезпечення якості освітньої діяльності, єдності навчання, виховання та розвитку, інтеграції з ринком праці, інтеграції у міжнародний освітній та науковий простір; колегіальності та гласності обговорення питань і прийняття рішень, що належать до її компетенції; персональної і колективної відповідальності.

2.2. Мета кафедри:

- здійснення гідного внеску в розвиток українського суспільства через генерування нових наукових знань, їх поширення та підготовку на цій основі конкурентоспроможних фахівців, які здатні до самостійної професійної діяльності в умовах інформаційного суспільства та інноваційної економіки, мають гуманістичну ціннісну орієнтацію відповідно до Стратегії розвитку Університету;
- забезпечення освітнього процесу відповідно до державної освітньої політики, що спрямована на всебічний розвиток національної системи вищої

освіти, її адаптацію до соціально-орієнтованої економіки, інтеграцію у європейське і світове освітнє товариство.

2.3. Основними напрямками діяльності кафедри є:

- навчальна робота;
- науково-методична робота;
- науково-дослідна та інноваційна діяльність;
- організаційна робота;
- профорієнтаційна діяльність;
- виховна робота зі студентами.

2.4. Кафедра спрямовує свою діяльність на:

2.4.1. сприяння утвердженню Університету як провідного національного закладу вищої освіти;

2.4.2. якісну реалізацію освітньо-професійних програм, успішне виконання навчальних планів підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців;

2.4.3. запровадження інноваційних методів наукової, науково-методичної та освітньої діяльності, формування узгодженої концепції втілення змісту освіти за навчальними дисциплінами, які закріплені за кафедрою;

2.4.4. усебічний розвиток творчого потенціалу науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та здобувачів освіти Університету та створення організаційних умов для його реалізації;

2.4.5. сприяння комерціалізації результатів науково-дослідних робіт кафедри за рахунок трансферту продуктів інтелектуальної власності; сприяння захисту прав інтелектуальної власності на найбільш перспективні та міждисциплінарні наукові розробки;

2.4.6. професійний, духовний, моральний, етичний, естетичний розвиток особистості здобувача освіти, формування у нього людиноцентрованого світогляду, гуманістичних культурних цінностей, високих етичних і естетичних потреб, патріотизму та міжнародної і релігійної толерантності.

2.5. Кафедра забезпечує провадження освітнього процесу в Університеті, здійснення освітньої, науково-методичної, наукової, інноваційної, виховної, організаційної роботи державною мовою.

З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності кафедра має право ухвалити рішення про викладання однієї чи кількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами, забезпечивши при цьому можливість опанування здобувачами вищої освіти відповідної дисципліни державною мовою. Застосування іноземних мов можливе також в інших випадках, передбачених нормативними актами Університету та договорами про академічне співробітництво.

2.6. Завдання кафедри з навчальної роботи:

2.6.1. забезпечення якості освітнього процесу згідно зі стандартами вищої освіти та нормативними актами з організації освітнього процесу в

Університеті, відповідно до принципу науковості, із дотриманням засад академічної доброчесності та академічної свободи;

2.6.2. сприяння впровадженню кращого світового досвіду забезпечення якості освіти з урахуванням вимог ринку праці до компетентностей фахівців відповідної галузі (спеціальності);

2.6.3. організація навчальних занять на всіх формах навчання за всіма видами роботи зі здобувачами вищої освіти, у тому числі аудиторні заняття, проведення індивідуально-консультативної роботи та контрольних заходів, з навчальних дисциплін, закріплених за кафедрою, відповідно до затверджених освітніх програм, навчальних планів і графіків підготовки фахівців;

2.6.4. упровадження активних, інтерактивних та інноваційних методів навчання, створення умов для розвитку творчих здібностей здобувачів вищої освіти;

2.6.5. безперервний розвиток та підвищення якості освітніх технологій навчання;

2.6.6. запровадження дистанційних та онлайн технологій в освітній процес;

2.6.7. залучення в межах повноважень кафедри до викладацької діяльності фахівців-практиків із закладів середньої та професійно-технічної освіти, підприємств, установ, організацій різних форм власності і вчених із провідних закладів вищої освіти та наукових установ;

2.6.8. удосконалення практичної складової вищої освіти; розвиток методів та засобів навчальної діяльності, спрямованих на формування практичних навичок студентів відповідної галузі (спеціальності);

2.6.9. забезпечення якісного наукового керівництва підготовкою курсових і кваліфікаційних робіт;

2.6.10. організація та керівництво навчальною, виробничою і науково-дослідною практиками здобувачів вищої освіти;

2.6.11. контроль якості навчання здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою, аналіз результатів поточного та підсумкового контролю знань, організація та контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

2.6.12. облік і контроль успішності та відвідування навчальних занять студентами: моніторинг ведення науково-педагогічними працівниками кафедри журналів, аналіз результатів успішності та вживання заходів для підвищення якості та дисципліни навчання студентів;

2.6.13. участь в організації проведення контролю залишкового рівня знань студентів, у тому числі ректорського контролю з навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою;

2.6.14. участь науково-педагогічних працівників кафедри у роботі апеляційних та екзаменаційних комісій з навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою;

2.6.15. розроблення пропозицій щодо удосконалення методів оцінювання якості освітнього процесу;

2.6.16. сприяння обміну педагогічним досвідом між кафедрами в межах Університету та у співпраці з аналогічними кафедрами інших закладів освіти України й зарубіжних країн;

2.6.17. участь в міжнародних програмах академічної мобільності студентів і науково-педагогічних працівників.

2.7. Завдання кафедри з науково-методичної роботи:

2.7.1. формування освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, у тому числі іноземними мовами, із залученням роботодавців та успішних випускників;

2.7.2. забезпечення відповідності освітніх програм стандартам вищої освіти;

2.7.3. формування та удосконалення й гармонізація навчальних планів з відповідної галузі знань, спеціальності, освітньої програми; удосконалення вибіркового складника навчальних планів;

2.7.4. удосконалення системи компетентностей випускників освітніх ступенів «бакалавра» та «магістра» на основі їх гармонізації з професійними стандартами, вимогами роботодавців;

2.7.5. забезпечення інтеграції освітньої та наукової діяльності через підвищення ролі дослідницької компоненти в освітніх програмах;

2.7.6. розроблення та застосування прогресивних методів, новітніх методик, інформаційних та інноваційних технологій навчання;

2.7.7. науково-методичне супроводження освітнього процесу:

2.7.7.1. розроблення методичного забезпечення з підготовки та захисту кваліфікаційних робіт. Формування і періодичне оновлення напрямів досліджень, в межах яких визначається тематика кваліфікаційних робіт;

2.7.7.2. запобігання плагіату в студентських наукових роботах; оприлюднення списку захищених кваліфікаційних робіт на веб-сторінці факультету, що розміщена на офіційному веб-сайті Університету;

2.7.7.3. розроблення методичного забезпечення підготовки курсових робіт студентів, систематичне оновлення тематики курсових робіт;

2.7.7.4. розроблення на основі компетентнісного підходу та систематичне оновлення робочих навчальних програм, анотацій та паспортів навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою, інших навчально-методичних матеріалів;

2.7.7.5. розроблення та застосування засобів діагностики змісту і якості навчання (тестові завдання, завдання для контрольних робіт, екзаменаційні білети тощо) та систем оцінювання рівня знань;

2.7.7.6. підготовка підручників, навчальних посібників, інших навчальних та навчально-методичних видань з дисциплін, які закріплені за кафедрою, у тому числі у співпраці з провідними науковими установами, закладами вищої освіти України та зарубіжних країн;

2.7.7.7. формування планів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та контроль за їх виконанням;

2.7.7.8. організація та проведення студентських предметних олімпіад і

конкурсів наукових робіт.

2.8. Завдання кафедри з науково-дослідної та інноваційної роботи:

2.8.1. проведення наукових досліджень з найважливіших соціально-економічних і гуманітарних проблем на основі бюджетного, договірної та грантового фінансування;

2.8.2. обговорення завершених науково-дослідних робіт, формування науково-технічних звітів;

2.8.3. упровадження результатів наукових досліджень в освітній процес;

2.8.4. забезпечення кваліфікованого наукового консультування з підготовки наукових праць здобувачів наукового рівня вищої освіти – дисертацій на здобуття першого наукового ступеня – «доктора філософії/доктора мистецтв» та другого наукового ступеня – «доктора наук за профілем діяльності кафедри»;

2.8.5. організація відбору на конкурсній основі кандидатів до аспірантури та докторантури і подання відповідних пропозицій Вченій раді факультету, Навчально-наукового інституту;

2.8.6. організація навчання та контроль за навчанням аспірантів і докторантів;

2.8.7. розгляд дисертацій докторів філософії та докторів наук, представлених до захисту, контроль за якістю їх підготовки;

2.8.8. організація і проведення науково-методичних семінарів на засадах плановості, систематичності, періодичності;

2.8.9. участь в організації науково-практичних заходів Університету, інших наукових установ України та інших країн: конференцій, виставок, круглих столів, форумів, тренінгів тощо;

2.8.10. організаційне забезпечення підготовки та видання наукових публікацій (монографій, статей у наукових журналах, доповідей та повідомлень на наукових конференціях тощо), у тому числі спільних наукових праць із провідними вченими України та представниками зарубіжних наукових шкіл;

2.8.11. сприяння науково-педагогічним працівникам кафедри в підготовці ними оригінальних навчально-методичних та наукових праць й опублікуванні їх у вітчизняних рецензованих фахових виданнях та інших періодичних виданнях, зокрема, включених до міжнародних наукометричних баз, визнаних МОН;

2.8.12. рецензування рукописів монографій, підручників, навчальних посібників, словників, довідників, дисертацій, наукових статей, наукових проєктів, звітів тощо;

2.8.13. організація науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти, залучення їх до науково-дослідної роботи кафедри та виконання дослідницьких тем і проєктів;

2.8.14. керівництво науковою діяльністю здобувачів освіти, які беруть участь у роботі наукових гуртків, наукових конференцій, семінарів та олімпіад;

2.8.15. участь в організації роботи з учнями закладів середньої освіти в рамках МАН та предметних олімпіад.

2.9. Завдання кафедри з організаційної та профорієнтаційної роботи:

2.9.1. формування штатів науково-педагогічних працівників і навчально-допоміжного персоналу кафедри відповідно до затверджених нормативів;

2.9.2. розподіл та затвердження педагогічного навантаження з навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою;

2.9.3. участь в узгодженні розкладів навчальних занять, заліків й екзаменів та контроль за змінами у розкладі навчальних занять;

2.9.4. удосконалення системи внутрішньої комунікації між науково-педагогічними працівниками, студентами, аспірантами і докторантами;

2.9.5. створення сприятливих умов організації праці науково-педагогічних працівників, які виконують дослідження на здобуття наукового ступеня доктора наук безпосередньо за профілем кафедри;

2.9.6. участь науково-педагогічних працівників кафедри у роботі експертних рад, комісій, робочих груп Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, інших органів забезпечення якості освіти;

2.9.7. участь науково-педагогічних працівників кафедри у роботі спеціалізованих рад із захисту дисертацій доктора наук і доктора філософії, редакційних колегіях фахових періодичних наукових видань;

2.9.8. вивчення, узагальнення й поширення кращого досвіду роботи науково-педагогічних працівників кафедри, наставництво та допомога викладачам-початківцям в оволодінні педагогічною та професійною майстерністю;

2.9.9. оприлюднення результатів діяльності кафедри на інформаційних стендах та на веб-сторінці Інституту, що розміщена на офіційному веб-сайті Університету;

2.9.10. організація співробітництва з іншими кафедрами Університету, кафедрами інших закладів вищої освіти, структурними підрозділами наукових установ України та зарубіжних країн у навчальній, науково-методичній та науково-дослідній роботі;

2.9.11. участь у профорієнтаційній роботі з учнями, слухачами, здобувачами освіти, вступниками:

- підтримка і розвиток взаємозв'язків із закладами середньої, професійної (професійно-технічної) вищої освіти з метою проведення профорієнтаційної та роз'яснювальної роботи щодо спеціальностей та освітніх програм, за якими здійснюється підготовка фахівців на кафедрі;

- організація публічних виступів за профілем діяльності кафедри для формування в абітурієнтів освітніх і професійних інтересів;

- участь у проведенні днів відкритих дверей, олімпіад, конференцій із залученням потенційних абітурієнтів, студентів, випускників та роботодавців;

- здійснення інших заходів для молоді з метою популяризації

спеціальностей, освітніх програм кафедри, залучення майбутніх абітурієнтів до підготовки до вступу і подальшого навчання в Університеті;

2.9.12. підтримка організаційних і творчих зв'язків із випускниками Університету та організаціями, які вони представляють;

2.9.13. провадження іншої, не забороненої законодавством України діяльності, спрямованої на виконання функцій кафедри та досягнення цілей діяльності Університету.

2.10. Завдання кафедри з виховної роботи:

2.10.1. виховання високорозвиненої особистості в дусі патріотизму, поваги до Конституції України, сповідування ідей гуманізму, людиноцентризму, пріоритету морально-етичних цивілізаційних цінностей;

2.10.2. забезпечення дотримання всіма учасниками освітнього процесу та наукової діяльності принципів академічної доброчесності;

2.10.3. участь у підвищенні духовного та культурно-освітнього рівня студентської молоді. Виховання у студентів поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, формування усвідомленої потреби в дотриманні законів України, нетерпимості до їх порушення;

2.10.4. формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, до дискримінації за будь-якими ознаками; формування громадянської культури та культури демократії; формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;

2.10.5. виконання науково-педагогічними працівниками кафедри обов'язків керівників (кураторів, тьюторів) академічних груп;

2.10.6. розроблення та реалізація комплексу заходів, спрямованих на формування позитивного внутрішнього й зовнішнього іміджу кафедри та Університету, удосконалення корпоративної культури Університету.

2.11. Завдання кафедри з міжнародної діяльності:

2.11.1. вивчення міжнародного досвіду підготовки фахівців за профілем кафедри та гармонійне використання кращих досягнень в організації освітнього процесу в Університеті;

2.11.2. презентація діяльності та досягнень на міжнародному рівні, зокрема за допомогою веб-сторінки Інституту, що розміщена на офіційному веб-сайті Університету;

2.11.3. організація обміну науково-педагогічними працівниками зі спорідненими кафедрами університетів-партнерів згідно з договорами про співробітництво;

2.11.4. участь у виконанні міжнародних освітніх проєктів, програм;

2.11.5. організація та участь в межах виділених Університетом коштів у міжнародних науково-практичних заходах: конференціях, семінарах, виставках;

2.11.6. сприяння участі науково-педагогічних працівників кафедри у навчанні, стажуванні в закладах вищої освіти та наукових установах інших країн; реалізації проєктів, які фінансуються цими країнами.

III. Функції кафедри

Відповідно до покладених завдань, кафедра всесвітньої історії та міжнародних відносин за напрямками своєї діяльності:

3.1. забезпечує проведення на належному науково-методичному рівні лекційних, практичних, семінарських та інших видів навчальних занять, застосування сучасних засобів діагностики навчальних досягнень здобувачів освіти при поточному й підсумковому контролі, керівництво курсовими та кваліфікаційними роботами;

3.2. вивчає зміст, форми, методи, засоби навчання, забезпечує його високу якість та постійний моніторинг ефективності;

3.3. здійснює постійний контроль якості навчання здобувачів освіти із дисциплін кафедри, аналіз результатів поточного та сесійного контролю. Організовує та контролює самостійну роботу здобувачів освіти і надає їм систематичну допомогу у вивченні кафедральних дисциплін;

3.4. організовує виконання прийнятих рішень з питань забезпечення освітнього процесу та здійснює контроль за їх виконанням;

3.5. забезпечує підготовку підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, інших навчально-методичних матеріалів;

3.6. формує тематику курсових та кваліфікаційних робіт, забезпечує проведення наукових досліджень, здійснює керівництво науково-дослідницькою роботою здобувачів освіти, надає рекомендації щодо публікації наукових праць;

3.7. здійснює наукове та навчально-методичне забезпечення роботи здобувачів освіти;

3.8. здійснює заходи щодо підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри;

3.9. проводить співробітництво зі спорідненими кафедрами інших закладів вищої освіти, академічними інститутами та іншими організаціями;

3.10. здійснює виховну роботу зі здобувачами освіти, формує у них громадянську позицію, почуття професійної гідності і честі, здійснює комплекс заходів, спрямованих на виховання високорозвиненої особистості в дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України.

IV. Структура кафедри та управління кафедрою

4.1. Структура, кількісний та якісний склад кафедри визначаються характером її спеціалізації, кількістю та змістом навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою, обсягом навчального навантаження, складністю та обсягом науково-дослідної роботи, іншими чинниками.

4.2. До структури кафедри можуть входити навчальні лабораторії, майстерні, навчально-методичні кабінети, комп'ютерні класи, лінгафонні кабінети або інші підрозділи, які забезпечують освітній процес і діяльність яких не заборонена законом.

4.3. Структурні підрозділи кафедри у своїй діяльності керуються відповідними положеннями про ці підрозділи, що розробляються та затверджуються в установленому порядку.

4.4. Штатний розпис науково-педагогічних працівників кафедри на навчальний рік затверджуються наказом ректора Університету.

4.5. У складі кафедри можуть утворюватися науково-методичні секції.

Секція об'єднує науково-педагогічних працівників, які викладають одну й ту саму або кілька суміжних навчальних дисциплін, для формування єдиної концепції та спільного вирішення наукових, науково-методичних й організаційних питань забезпечення освітнього процесу.

4.6. Права та обов'язки науково-педагогічних та інших працівників кафедри визначаються Статутом Університету, трудовим договором (контрактом) та відповідними посадовими інструкціями.

4.7. Управління кафедрою здійснює завідувач кафедри, що є науково-педагогічним працівником, який має науковий ступінь та/або вчене звання за спеціальністю, що відповідає профілю кафедри.

4.7.1. Завідувач кафедри обирається на посаду за конкурсом Вченою радою Університету відповідно до Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників.

4.7.2. Завідувач кафедри у своїй діяльності керується чинним законодавством України, Статутом та іншими нормативними актами Університету, наказами ректора Університету, рішеннями Вченої ради Університету, розпорядженнями ректора, проректорів Університету, директора Навчально-наукового інституту відповідно до їхньої компетенції. У своїй роботі завідувач кафедри керується також посадовою інструкцією, затвердженою в установленому порядку.

Завідувач кафедри підпорядковується безпосередньо директору Навчально-наукового інституту, до складу якого кафедра входить за штатним розписом Університету, а також координує свою діяльність з директором того Навчально-наукового інституту, з якими кафедра співпрацює у навчальному процесі.

4.7.3. Розпорядження завідувача кафедри щодо діяльності кафедри є обов'язковими для виконання всіма працівниками кафедри і можуть бути скасовані вищим керівництвом за умови, якщо вони суперечать законодавству України, Статуту або іншим нормативним актам Університету.

4.7.4. Завідувач кафедри може делегувати частину своїх повноважень особі, яка виконує обов'язки заступника завідувача.

На період відсутності завідувача кафедри (відпустки, хвороба, відрядження) обов'язки завідувача виконує особа, призначена наказом ректора Університету.

4.7.5. Завідувач кафедри забезпечує організацію освітнього процесу, виконання навчальних планів і програм навчальних дисциплін, здійснює контроль за якістю викладання навчальних дисциплін, навчально-

методичною та науковою діяльністю викладачів, своєчасний і обґрунтований розподіл педагогічного навантаження між науково-педагогічними працівниками кафедри.

4.7.6. Завідувач кафедри здійснює безпосереднє керівництво колективом кафедри щодо організації та вдосконалення навчальної, науково-методичної, науково-дослідної, виховної, організаційної та профорієнтаційної роботи; здійснення наукових досліджень за профілем кафедри, підготовки і підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, а також керівництво господарськими, комерційними та іншими видами діяльності, що належать до його компетенції.

4.7.7. З питань діяльності кафедри завідувач має право звертатись до ректора, проректорів, керівників структурних підрозділів Університету в межах їх компетенцій.

4.7.8. Завідувач кафедри несе персональну відповідальність за діяльність кафедри за всіма напрямками.

4.8. До штатного складу кафедри можуть входити: завідувач кафедри, професори, доценти, старші викладачі, викладачі, аспіранти та навчально-допоміжний персонал, а також співробітники навчальних і навчально-наукових підрозділів, які входять до структури кафедри.

4.9. З метою належного кадрового забезпечення якості освітнього процесу на посади науково-педагогічних працівників обираються за конкурсом особи, які мають наукові ступені та/або вчені звання, а також випускники аспірантури й докторантури та особи, які мають відповідний ступінь вищої освіти.

Порядок обрання на посади науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) визначається Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників.

Посадові обов'язки науково-педагогічних працівників кафедри визначаються посадовими інструкціями, які складаються на кожну посаду працівника кафедри та затверджуються в установленому порядку.

4.10. Колективним органом управління кафедрою є засідання кафедри.

4.10.1. Чергові засідання кафедри проводяться відповідно до річного плану роботи не менше одного разу на місяць.

У разі виробничої потреби завідувач кафедри має право призначати позапланові засідання кафедри. Позапланове засідання кафедри також може бути скликане з ініціативи 1/3 складу науково-педагогічних працівників кафедри.

Оголошення про засідання кафедри розміщується на дошці оголошень кафедри або факультету.

4.10.2. Головою засідання кафедри є її завідувач, а за його відсутності – науково-педагогічний працівник, який виконує обов'язки заступника завідувача кафедри.

Секретарем засідання кафедри є старший лаборант (лаборант) кафедри або особа з числа науково-педагогічних працівників.

4.10.3. Присутність на засіданні кафедри є обов'язковою для всіх науково-педагогічних працівників кафедри, за винятком відсутності з поважних причин (відпустки, хвороба, відрядження тощо).

На засідання кафедри можуть бути запрошені представники адміністрації Університету, факультету, Навчально-наукового інституту, працівники структурних підрозділів Університету, науково-педагогічні працівники інших кафедр Університету та інших закладів вищої освіти, працівники інших організацій, підприємств, установ, докторанти, аспіранти, студенти, які опановують навчальні дисципліни, що закріплені за кафедрою.

Реєстрація науково-педагогічних працівників та інших осіб, які присутні на засіданні кафедри, здійснюється секретарем засідання.

4.10.4. За виробничої потреби та доцільності може проводитися спільне засідання кількох кафедр.

4.10.5. Кафедра правомочна ухвалювати рішення, якщо на її засіданні присутні не менше 2/3 складу її науково-педагогічних працівників, які працюють на постійній основі.

Рішення кафедри ухвалюються, як правило, прямим відкритим голосуванням, крім випадків, коли законодавством та/або нормативними актами Університету передбачено обов'язкове таємне голосування. За рішенням кафедри окремі питання з порядку денного засідання можуть вирішуватися шляхом таємного голосування.

Рішення кафедри вважається ухваленим, якщо за нього проголосувало більше 50 відсотків присутніх на засіданні науково-педагогічних працівників кафедри. Науково-педагогічні працівники, які працюють на кафедрі за сумісництвом або на умовах погодинної оплати праці, мають право дорадчого голосу.

4.10.6. До компетенції засідання кафедри належить, зокрема, плановий та позаплановий розгляд питань про:

- рекомендацію кандидатури на посаду завідувача кафедри;
- рекомендацію кандидатур на посади науково-педагогічних працівників кафедри (професора, доцента, старшого викладача, викладача, асистента);
- рекомендацію кандидатур науково-педагогічних працівників у виборні органи Університету, навчально-наукового інституту;
- рекомендацію для присвоєння науково-педагогічним працівникам кафедри вчених звань;
- підготовку науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації та надання рекомендацій кандидатам для вступу до аспірантури;
- пропозиції щодо плану дослідницької роботи та/або інформації про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук, і надання за результатами розгляду рекомендації кандидатам для вступу до докторантури;
- заслуховування, обговорення, прийняття рішень про рекомендацію до захисту і подання до Спеціалізованої вченої ради висновків щодо наукових праць на здобуття наукового ступеня за профілем кафедри;

- затвердження розподілу навчальної, науково-методичної, наукової, виховної, організаційної та інших видів робіт між науково-педагогічними працівниками кафедри;
- затвердження річних і семестрових планів роботи та звітів про діяльність кафедри;
- навчальну, науково-методичну та наукову діяльність кафедри та окремих науково-педагогічних працівників;
- підготовку та рекомендацію до видання навчально-методичної літератури за профілем кафедри;
- рекомендацію до публікації наукових праць за профілем кафедри;
- затвердження робочих навчальних програм та інших навчально-методичних матеріалів з дисциплін, які закріплені за кафедрою;
- заслуховування звітів про виконання індивідуальних планів викладачів кафедри;
- заслуховування звітів докторантів та аспірантів кафедри;
- затвердження тематики, виконавців та керівників кваліфікаційних робіт;
- розгляд виконаних кваліфікаційних робіт та ухвалення рішення про допуск або не допуск їх до захисту;
- рекомендація про видачу диплома з відзнакою.

4.10.7. Засідання кафедри оформляється письмовим протоколом, який має реально відображати конструктивність обговорень, конкретність прийнятих рішень, а також їх реалізацію.

Протокол підписують голова та секретар засідання кафедри.

4.11. Кафедра звітує про свою діяльність перед ректором Університету, Вченою радою Університету, навчально-методичним відділом відповідно до напрямів їх діяльності, Вченою радою Навчально-наукового інституту.

V. Права та обов'язки кафедри

5.1. Права кафедри:

5.1.1. подавати до деканату (директорату) пропозиції щодо розподілу годин на лекційні, семінарські (практичні, лабораторні), індивідуальні заняття, самостійну роботу здобувачів вищої освіти та пропозиції щодо формування розкладу занять, керуючись робочими навчальними програмами дисциплін;

5.1.2. виносити на розгляд Вченої ради Університету, ректора Університету, Вченої ради та/або науково-методичної ради Навчально-наукового інституту пропозиції щодо удосконалення навчальних планів і освітніх програм.

5.1.3. брати участь у роботі всіх підрозділів та органів управління Університету, де обговорюють й вирішують питання діяльності кафедри.

5.1.4. клопотати перед адміністрацією Університету про модернізацію навчального та навчально-лабораторного обладнання, оснащення службових

приміщень, аудиторій, лабораторій кафедри сучасними технічними засобами навчання, комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням тощо;

5.1.5. подавати згідно з чинними нормативними актами, зокрема, Статутом Університету, Правилами внутрішнього розпорядку та Колективним договором, клопотання щодо заохочення науково-педагогічних працівників, студентів чи працівників з числа навчально-допоміжного персоналу кафедри, або застосування заходів дисциплінарного впливу, а також застосування інших заходів, передбачених чинним законодавством та Правилами внутрішнього розпорядку Університету;

5.1.6. вимагати від здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників і навчально-допоміжного персоналу виконання Правил внутрішнього розпорядку Університету, вимог Положення про організацію освітнього процесу, посадових інструкцій, умов трудового договору (контракту), цього положення; посадових інструкцій (для працівників кафедри);

5.2.7. мати у своєму розпорядженні службові приміщення з відповідним матеріально-технічним забезпеченням з метою успішного виконання покладених на неї завдань і функцій;

5.2.8. представляти інтереси Університету (в межах наданих повноважень) в державних органах, наукових установах та інших організаціях в Україні та в зарубіжних країнах, в міжнародних організаціях, на міжнародних науково-практичних заходах (конференціях, симпозіумах тощо).

5.3. Обов'язки кафедри:

5.3.1. дотримуватися у своїй діяльності законодавства про освіту, Статуту Університету, інших нормативних документів Університету;

5.3.2. дотримуватися у своїй діяльності принципів: верховенства права, студентоцентризму, науковості, патріотизму, демократизму, академічної доброчесності, цілісності, забезпечення якості освітньої діяльності, персональної і колективної відповідальності;

5.3.3. дотримуватися правил академічного наступництва, розвивати і примножувати академічні традиції Університету;

5.3.4. здійснювати навчальну, навчально-методичну, науково-дослідну, виховну, організаційну та іншу роботу на високому професійному рівні.

VI. Відповідальність кафедри

6.1. Відповідальність кафедри реалізується через відповідальність працівників кафедри: завідувача кафедри, заступника завідувача кафедри, науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу кафедри.

Відповідальність кожного працівника кафедри залежить від покладених на нього посадових обов'язків, має індивідуальний характер і

визначається законодавством України, Статутом Університету, посадовою інструкцією, Правилами внутрішнього розпорядку та іншими нормативними актами Університету.

6.2. Завідувач кафедри (науково-педагогічний працівник, який виконує обов'язки заступника завідувача кафедри) несе персональну відповідальність за:

6.2.1. роботу кафедри в цілому;

6.2.2. комплектування і підготовку науково-педагогічних кадрів кафедри;

6.2.3. розподіл педагогічного навантаження з навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою, між науково-педагогічними працівниками кафедри;

6.2.4. стан навчальної, навчально-методичної, науково-дослідної і виховної роботи кафедри;

6.2.5. якість викладання навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою;

6.2.6. упровадження і використання науково-педагогічними працівниками кафедри інноваційних технологій на лекційних, семінарських (практичних, лабораторних), індивідуально-консультативних заняттях;

6.2.7. оцінювання поточної роботи здобувачів вищої освіти згідно з вимогами нормативних актів Університету;

6.2.8. ведення науково-педагогічними працівниками кафедри журналів обліку навчальної роботи студентів академічної групи та іншої документації, передбаченої нормативними та організаційно-методичними документами Університету;

6.2.9. своєчасне відображення науково-педагогічними працівниками кафедри результатів оцінювання знань студентів в журналах обліку навчальної роботи студентів академічної групи та заліково-екзаменаційних відомостях;

6.2.10. стан трудової та виконавської дисципліни працівників кафедри. Дотримання порядку в закріплених за кафедрою службових приміщеннях.

6.3. **Науково-педагогічні працівники** кафедри несуть відповідальність за:

6.3.1. дотримання законодавства про працю, умов контракту, укладеного з Університетом, посадової інструкції працівника, Правил внутрішнього розпорядку Університету, Положення про організацію освітнього процесу в Університеті, інших нормативних актів Університету;

6.3.2. дотримання в освітній діяльності вимог щодо академічної доброчесності;

6.3.3. дотримання індивідуального плану роботи викладача;

6.3.4. якість викладання навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою;

6.3.5. оцінювання поточної роботи студентів згідно з нормативними актами Університету та вимогами академічної доброчесності;

6.3.6. ведення журналів обліку навчальної роботи студентів відповідно до вимог нормативних актів та організаційно-методичних документів Університету;

6.3.7. своєчасне та достовірне відображення результатів оцінювання знань студентів в журналах обліку навчальної роботи студентів академічної групи, індивідуальних навчальних планах, заліково-екзаменаційних та індивідуальних відомостях відповідно до успішності студентів;

6.3.8. дотримання студентами дисципліни навчання під час занять в аудиторіях Університету;

6.3.9. виконання розпоряджень завідувача кафедри, декана факультету, директора Навчально-наукового інституту, рішень Вченої ради факультету, Навчально-наукового інституту, рішень Вченої ради Університету, наказів та розпоряджень ректора Університету, рішень ректорату, вимог нормативних документів Університету;

6.3.10. зміцнення позитивного іміджу викладача Університету.

VII. Взаємовідносини з іншими підрозділами Університету

7.1. У своїй діяльності кафедра співпрацює:

7.1.1. з ректоратом Університету, Вченою радою Університету, Вченою радою факультету, Навчально-наукового інституту та працівниками деканату факультету, дирекції Навчально-наукового інституту – з питань організації та планування освітнього процесу, науково-методичної та науково-дослідної роботи, звітності про стан, підсумки та якість навчальної, навчально-методичної та наукової діяльності;

7.1.2. з науковим відділом – з питань підвищення кваліфікації і стажування науково-педагогічних працівників, організації наукової та науково-дослідної роботи;

7.1.3. з навчально-методичним відділом – з питань удосконалення змісту освіти та організації освітнього процесу, виконання наказів, розпоряджень Міністерства освіти і науки України та ректора Університету, рішень Вченої ради Університету; з питань впровадження в освітній процес активних форм та методів навчання; затвердження складу екзаменаційних комісій, організації та підбиття підсумків практики студентів;

7.1.4. з Науковою бібліотекою – з питань забезпечення освітнього процесу необхідною науковою, навчальною та навчально-методичною літературою, перевірки кваліфікаційних/наукових робіт здобувачів і науково-педагогічних працівників на унікальність текстів;

7.1.5. зі студентським парламентом – з питань обміну інформацією щодо вдосконалення організації освітнього процесу, якості викладання дисциплін, вдосконалення освітніх програм та з інших питань організації освітнього процесу в межах повноважень студентського парламенту;

7.1.6. з іншими загальноуніверситетськими відділами, підрозділами –

з питань організації та належного забезпечення діяльності кафедри за відповідними напрямками.

VIII. Документальне забезпечення діяльності кафедри

8.1. Кафедра зобов'язана розробляти та зберігати у своїх робочих приміщеннях документацію, яка відображає зміст і організацію освітнього процесу, стан навчально-методичної, науково-дослідної, виховної, організаційної та іншої діяльності науково-педагогічних працівників.

8.2. В організації документального забезпечення своєї діяльності кафедра гарантує дотримання принципів заощадливого витрачання матеріальних ресурсів Університету та сприяння розвитку електронних засобів комунікації, накопичення і збереження інформації.

8.3. Обов'язкове організаційне та навчально-методичне забезпечення діяльності кафедри включає: документацію відповідно до затвердженої номенклатури справ, інших положень, що діють в Університеті, рішень Вченої ради Університету, Вченої ради факультету, Навчально-наукового інституту, рішень кафедри.

Директор
Навчально-наукового інституту історії
та соціогуманітарних дисциплін
імені О.М. Лазаревського

Олександр КОВАЛЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Перший проректор,
проректор з науково-педагогічної роботи

Володимир ДЯТЛОВ

Начальник
юридичного відділу

Віктор КИЯН